

Рудакевич О. М.

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ

Національна ідея – ідея формування та утвердження народу як нації – вищої цивілізаційної форми етнічного розвитку. **Н.і** в широкому смислі поняття включає ідею нації, ідею нац. держави та **Н.і.** у вузькому, власному смислі – стратегію суспільного розвитку. Ідея нації – це настанова на реалізацію певного проекту нац. будівництва. Є три можливі моделі: *етнічна, політична й змішана (етнополітична)* нації. Ідея нації залишається актуальною і після утвердження нації як суверенної етнополітичної спільноти. Кожне нове покоління, осмислюючи буття нації, вносить певні корективи в її образ. Паралельно з обґрунтуванням ідеї нації йде пошук шляхів розбудови держави, яка інституційно закріпить досягнутий сусп-вом консенсус щодо моделі нації. Реалізація ідеї нац. держави може випереджати матеріалізацію ідеї нації. Саме у сфері владних відносин точиться основна боротьба за втілення ідеї нації. Можливі варіанти, коли до влади придуть сили, які будуть неспроможні втілити ту чи іншу модель нац. спільноти, або ж свідомо гальмуватимуть її розбудову. Української інтелектуальна та політична еліти досі не дійшли консенсусу щодо моделі модерної української нації, що провокує політичну нестабільність, прояви сепаратизму та етнополітичні конфлікти.

Враховуючи думку Арістотеля про те, що «держави створюються не заради того лише щоб жити, але переважно для того, щоб жити щасливо» («Політика»), можна стверджувати, що головним і спільним у **Н.і.** ідеї всіх народів є відображення ідеалу щасливого життя та шляхів його досягнення. Кожна нація має власне, вивірене історією уявлення про щастя. Українці дійшли думки, що нині їх стратегічною метою є повернення до європейської цивілізації та входження в ЄС.

Рудакевич О. М. Національна ідея / О. М. Рудакевич // Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за заг. ред. Н. М. Хоми. – Львів: «Новий світ – 2000», 2015. – С. 244–245.